

Istotne problemy edukacji dzieci ukraińskich w Polsce. Pilne postulaty kadry kierowniczej oświaty do wdrożenia w prawie.

Jako organizacja tysięcy praktyków, stawiających aktualnie czoła problemom organizacyjnym i edukacyjnym związanym z wzrastającą w polskich szkołach i przedszkolach liczbą dzieci z objętej wojną Ukrainy, rekomendujemy niezwłoczne podjęcie poniższych działań w zakresie:

I. Kształcenia dzieci ukraińskich w polskich klasach i oddziałach przygotowawczych.

1. Postulujemy niezwłoczną **zmianę zasad oceniania i klasyfikowania osób niebędących obywatelami polskimi w oddziałach przygotowawczych i klasach szkolnych** - w związku z potrzebami dzieci uchodźców z Ukrainy. Rekomendujemy m.in.:

Zmianę przepisów wykonawczych, tj. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dn. 23 sierpnia 2017 r., w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi [...] (Dz. U. z 2020 r. poz. 1283), tj z zapisania, że **odstępuje się od oceniania ukraińskich uczniów oddziałów przygotowawczych oraz uczniów klas wg. obowiązujących zasad oceniania i klasyfikowania. Uczniowie ci zostają w roku szkolnym 2021/22 zwolnieni z oceniania ocenami szkolnymi.** Szkoła zastosuje wobec tych uczniów **opracowane wewnętrznie zasady opisowego podsumowania** postępów edukacyjnych i **poświadczy** fakt uczęszczania do oddziału przygotowawczego.

Decyzję, że: ukraińscy uczniowie przyjęci do klas VIII oddziałów polskojęzycznych zostają w roku szkolnym 2021/22 **zwolnieni z obowiązku odbycia egzaminu kończącego klasę VIII.** Egzamin ten **mogą odbyć na swój i swoich opiekunów prawnych wnioski.** Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych odbędzie się wg. poniższych zasad:

- a) **uczniowie zdający egzamin** biorą udział w rekrutacji do szkół ponadpodstawowych według obowiązujących zasad
- b) **uczniowie niebiorący udziału w egzaminach** mogą zostać przyjęci do klas pierwszych szkół ponadpodstawowych po zakończeniu rekrutacji jak w pkt. a), decyzją dyrektora szkoły ponadpodstawowej, w miarę dysponowania miejscami

Uzasadnienie: aktualne przepisy nie wyłączają dzieci kierowanych do szkół po przybyciu z objętej wojną Ukrainy z oceniania i klasyfikowania, co wobec różnic przedmiotów nauczania i treści programowych, zasad oceniania 2 państw, mieszanego wieku i sytuacji życiowej zapisywanych do jednego oddziału dzieci jest niedorzecznością. **Do końca ww. roku szkoły powinny zyskać możliwość wystawienia zaświadczeń o objęciu opieką szkoły oraz opisowego wydania rekomendacji w kwestii postępów ucznia.** Dotyczy to zarówno oddziałów przygotowawczych jak i klas, ponieważ decyzje o zapisaniu dzieci do obu form edukacji mają różnorodne podłoże, związane nie tylko ze stanem gotowości szkolnej, ale też ze względów bytowych i rodzinnych. **Dotyczy to także egzaminu na zakończenie klas VIII. Egzamin ten nie powinien być obligatoryjny, lecz dostępny jedynie jako wybór uczniów ukraińskich.** Nie

powinno to stanowić przeszkody w zakwalifikowaniu uczniów do właściwych klas w następnym roku szkolnym, lub kontynuacji uczęszczania do oddziałów przygotowawczych w przewidzianym prawem horyzoncie czasowym (Ustawa prawo oświatowe, Art. 165.)

2. Postulujemy **umożliwienie organizacji i finansowania następnego roku szkolnego**. Ministerstwo Edukacji i Nauki **powinno stworzyć niezwłocznie regulacje dotyczące liczności klas i grup w następnym roku szkolnym – 2022/23.**

Uzasadnienie: Jest to istotną przeszkodą w tworzeniu aktualnie projektowanych (i niedługo zatwierdzanych), realistycznych arkuszy organizacji szkół na nowy rok.

II. Działań, mogących zapobiec wyczerpaniu zasobów organizacyjnych i finansowych systemu edukacji, wobec liczby dzieci z Ukrainy nieobjętych jeszcze opieką.

Postulujemy podjęcie decyzji o wsparciu i pomocy systemu edukacji dla inicjatyw samoorganizacji Ukraińców, mogących podjąć swoje, niezależne od polskiej edukacji edukowanie ukraińskich uczniów.

Rekomendacje: Umożliwia się utworzenie na terenie Polski ukraińskich szkół i/lub form edukacji ukraińskiej organizowanych przez nauczycieli ukraińskich, w języku ukraińskim, we współpracy z ukraińskim ministrem właściwym ds. edukacji. Państwo polskie udzieli wsparcia formom samoorganizacji ukraińskiej edukacji.

Uzasadnienie: bez stworzenia tej opcji edukacyjnej, polski system nie podola tak wielkiej liczbie dzieci, jaka przybywa aktualnie z Ukrainy. Dostępne są zasoby. Ukraińskie ministerstwo edukacji uruchomiło już zdalną edukację uczniów ze swojego kraju, jest też obecnych w Polsce coraz więcej nauczycieli z Ukrainy. Polskie samorządy i wolontariusze podejmują już inicjatywy w ww. sprawie, widać możliwość skorzystania z bazy szkół po lekcjach, obiektów innego typu (obserwujemy też np. inicjatywę przedsiębiorców, którzy stworzyli z własnej inicjatywy miejsce dla ukraińskiej szkoły.

Zaniedbania w tym zakresie mogą zaowocować zapaścią szkolnictwa, grożą też skutkami społecznymi, tj.:

- protestami rodziców polskich, coraz częściej niepokojących się stanem opieki i kształcenia w szkołach ich dzieci.
- protestami obywateli i władz Ukrainy, zaniepokojonych brakiem wyboru co do języka używanego w edukacji, z jedynie dostępną edukacją w języku polskim

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty (OSKKO) apeluje o pilne podjęcie ww. niezbędnych działań i zmian w prawie. Z poważaniem: Zarząd OSKKO.

Pozostajemy do dyspozycji, ws. konsultacji omawianej sprawy - z poważaniem: ok. 6000 członków Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Kadry Kierowniczej Oświaty.

Kontakt: **Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty (OSKKO)**, tel. 513 057 830 email: oskko@oskko.edu.pl marek.plesniar@oskko.edu.pl